2019: ఏపీ హైకోర్టు:15846

ఆంధ్రప్రదేశ్ హైకోర్టు

గురువారం (ఏప్రిల్ నాల్గవ రోజు)

రెండు వేల పంతొమ్మిది

ప్రస్తుతం

గౌరవనీయులైన శ్రీ జస్టిస్ సి.ప్రవీణ్ కుమార్

గౌరవనీయులైన శ్రీ జస్టిస్ ఎం.సత్యనారాయణ మూర్తి

రిట్ పిటిషన్ నెంబరు: 3905 ఆఫ్ 2019

మధ్య:

1. డి.గోవిందు ఎస్.ఓ.భీమన్న, వయస్సు 29 సంవత్సరాలు,

H.No 3/77, 3వ వార్డు, కోసిగి, కర్నూలు జిల్లా

3. పెండేకల్లు ఈరన్న వెంకయ్య వయసు 36 ఏళ్లు,

H.No 3-255, 3వ వార్డు, కోసిగి, కర్నూలు జిల్లా.

... పిటిషనర్(లు)

మరియు:

1. భారత ఎన్నికల సంఘం దాని ప్రధాన ఎన్నికల ప్రతినిధి

ఆఫీసర్, రూమ్ నెం.192, గ్రౌండ్ ఫ్లోర్, బిల్డింగ్ నెం.5, ఏపీ సెక్రటేరియట్,

వెలగపూడి, అమరావతి. 522238

2.జిల్లా ఎన్నికల అధికారి/ జిల్లా కలెక్టర్, కర్నూలు జిల్లా.

4.తహసీల్దార్, కోసిగి మండలం, కర్నూలు జిల్లా

... ప్రతిస్పందకులు

పిటిషనర్ల తరఫు న్యాయవాది: కాసా జగన్మోహన్ రెడ్డి తరఫు న్యాయవాది: అవినాష్ దేశాయ్

కోర్టు ఈ క్రింది వాటిని చేసింది: ఉత్తర్వు

ఆంధ్రప్రదేశ్ హైకోర్టులో..

(స్పెషల్ ఒరిజినల్ అధికార పరిధి)

గురువారం, ఏప్రిల్ నాల్గవ రోజు

రెండు వేల పంతొమ్మిది

ప్రస్తుతం

గౌరవ తాత్కాలిక ప్రధాన న్యాయమూర్తి శ్రీ సి.ప్రవీణ్ కుమార్

మరియు

గౌరవనీయ జస్టిస్ ఎం.సత్యనారాయణ మూర్తి

రిట్ పిటిషన్ నెంబరు: 3905 ఆఫ్ 2019

మధ్య:

1. దొర్నిగేని గోవిందు, ఎస్సై భీమన్న, వయస్సు 29 సంవత్సరాలు, హెచ్.నెం.3/77, 3వ వార్డు, కోసిగి, కర్నూలు జిల్లా.

2. పెండేకల్లు ఈరన్న, ఎస్సై వెంకయ్య, వయస్సు 36 సంవత్సరాలు, హెచ్ నెం.3-255, 3వ వార్డు,
కోసిగి. కర్నూలు జిల్లా.

... పిటిషనర్లు

మరియు

1. భారత ఎన్నికల సంఘం, దాని ప్రధాన ఎన్నికల అధికారి, గది
నెం.192, గ్రౌండ్ ఫ్లోర్, బిల్డింగ్ నెం.5, ఏపీ సెక్రటేరియట్, వెలగపూడి, అమరావతి. 522238

2. జిల్లా ఎన్నికల అధికారి/ జిల్లా కలెక్టర్, కర్నూలు జిల్లా.

3. తహసీల్దార్, కోసిగి మండలం, కర్నూలు జిల్లా

... ప్రతిస్పందకులు

పిటిషనర్ల వార్డు నంబరు 116, 117లను గుర్తిస్తూ ప్రతివాదుల చర్యను ప్రకటిస్తూ అఫిడవిట్ దాఖలు చేసిన అఫిడవిట్ లో పేర్కొన్న పరిస్థితుల్లో హైకోర్టు ఉత్తర్వులు జారీ చేయాలని కోరుతూ రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 226 కింద పిటిషన్ దాఖలైంది.కోసిగి పట్టణం నుండి ఎమ్.పి.మోడల్ ఎలిమెంటరీ స్కూల్ (జె.బి.ఎం) గది నెంబరు 2 మరియు 3 వరుసగా వార్డ్ నెం. కోసిగిలో 1 వార్డు/పోలింగ్ పరిధిలో ఉన్న సౌకర్యాలు ఏకపక్షంగా, చట్టవిరుద్ధంగా, పోలింగ్ కేంద్రాలపై సీఈసీఅండ్ వెబ్ సైట్ లో ప్రచురించిన జాబితాకు విరుద్ధంగా, పోలింగ్ కేంద్రాలపై మాన్యువల్ లో ప్రచురించిన మొదటి ప్రతివాది సూచనలకు విరుద్ధంగా, రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 14, 19, 21లను ఉల్లంఘించి, పిటిషనర్ పోలింగ్ స్టేషన్ నంబర్లను పునరుద్ధరించాలని/కేటాయించాలని ప్రతివాదులను ఆదేశించాలి. 116, 117లను 3వ వార్డు పోలింగ్ పరిధిలోని ఆదిాంధ్ర ప్రాథమిక పాఠశాల లేదా మరేదైనా సౌకర్యానికి కేటాయించారు.

ఐఎ నెం: 1 ఆఫ్ 2019

ఈ పిటిషన్ కు మద్దతుగా దాఖలు చేసిన అఫిడవిట్ లో పేర్కొన్న పరిస్థితుల్లో కోసిగి పట్టణంలోని 116, 117 పోలింగ్ కేంద్రాలను పరిశీలించి వార్డు లేదా పక్కనే ఉన్న 5వ వార్డు పరిధిలోకి మార్చాలని ప్రతివాదులను ఆదేశించాలని కోరుతూ సెక్షన్ 151 సీపీసీ కింద పిటిషన్ దాఖలైంది.

పిటిషనర్ల తరఫు న్యాయవాది: ప్రతివాది నెం.1, 2లకు శ్రీ కాసా జగన్మోహన్ రెడ్డి న్యాయవాది:
ప్రతివాది నెం.3 తరఫున శ్రీ అవినాష్ దేశాయ్ న్యాయవాది: రెవెన్యూ జీపీ
కోర్టు ఈ క్రింది వాటిని చేసింది: ఉత్తర్వు

తాత్కాలిక ప్రధాన న్యాయమూర్తి జస్టిస్ సి.ప్రవీణ్ కుమార్

మరియు

గౌరవనీయ జస్టిస్ ఎం.సత్యనారాయణ **మూర్తి**

రిట్ పిటిషన్ నెం.3905 ఆఫ్ 2019

ఉత్తర్వు: *(శ్రీ జస్టిస్ ఎం. సత్యనారాయణ మూర్తి)*

భారత రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 226 ప్రకారం పిటిషనర్లు ఈ రిట్ పిటిషన్ దాఖలు చేశారు,వీరు కర్నూలు జిల్లా కోసిగి మండలం, మందమర్రి మండలానికి చెందిన వారు పి.ఎస్.నం.లను గుర్తించాలి. కోసిగి పట్టణంలోని ఎంపీపీ మోడల్ ఎలిమెంటరీ స్కూల్ (జేబీఎం) గది నంబర్ 2, 3లోని పిటిషనర్ల వార్డు నంబర్ 116, 117లో ఏకపక్షంగా, చట్టవిరుద్ధంగా, సీఈవో ఆంధ్రప్రదేశ్ వెబ్సైట్లో ప్రతిపాదించిన పోలింగ్ కేంద్రాల జాబితాకు విరుద్ధంగా వార్డు/ పోలింగ్ ప్రాంతంలో తగిన వసతులు ఉన్నాయి.పోలింగ్ కేంద్రాలపై మొదటి ప్రతిస్పందకుడి సూచనలు తన మాన్యువల్ లో ప్రచురించబడ్డాయి మరియు భారత రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 14, 19 మరియు 21 లను ఉల్లంఘిస్తాయి మరియు తత్ఫలితంగా పిటిషనర్ల పోలింగ్ స్టేషన్ నంబర్లను పునరుద్ధరించడానికి / కేటాయించడానికి ప్రతివాదులనుఆదేశించాలి. 116 & 117 ను ఆదిాంధ్ర ప్రాథమిక పాఠశాలకు లేదా మరేదైనా ప్రదేశానికి పంపాలి. బోధ్ నెం.3, కోసిగి, ఆదిాంధ్ర ప్రాథమిక పాఠశాల నం.3 వార్డుకు ఇప్పటికీ పోలింగ్ కేంద్రం. వారి పేర్లు ఎస్ఐ.నెం.స్లో ఉన్నాయి. 278, 395 పోలింగ్ కేంద్రాలు ఉన్నాయి. వరుసగా 116 మరియు 117. అదే కాంపౌండ్ లో అంగన్ వాడీ కేంద్రాల నిర్మాణం తర్వాత 3వ వార్డులో ఎక్కువ పోలింగ్ కేంద్రాలు ఉండేలా ఆవరణ సామర్థ్యం పెరిగింది.మొదటి ప్రతివాది తమ వెబ్ సైట్ లో ప్రచురించిన జాబితా ప్రకారం పోలింగ్ కేంద్రాల కేటాయింపు ఇప్పటికీ పోలింగ్ స్టేషన్ నంబర్లను చూపిస్తూనే ఉంది.కోసిగిలోనిఆదిాంధ్ర ప్రాథమిక పాఠశాలకు 116, 117 కేటాయించారు. అయితే టీడీఎస్ ఇన్చార్జి అభ్యర్థి కార్యాలయంలో పనిచేసిన అప్పటి తహసీల్దార్ నిరంజన్రెడ్డి స్థానిక ప్రజలకు ఎలాంటి నోటీసులు ఇవ్వకుండా వార్డు నెం.3లోని బూత్ నంబర్ 116, 117లను వార్డు నెం.1లోని ఎంపీ మోడల్ స్కూల్ (జేబీఎం)కు మార్చాలని ప్రతిపాదించినట్లు తెలుస్తోంది.28.01.2019, 01.03.2019 పోలింగ్ కేంద్రాలు 116, 117లను తిరిగి పాత ప్రదేశానికి మార్చకపోతే ఎన్నికలను బహిష్కరిస్తామని ప్రకటించారు. 01.03.2019, 02.03.2019 తేదీల్లో సాక్షి దినపత్రికలో ఈ వార్త ప్రచురితమైంది. అందువల్ల వలంటీర్లు, కొందరు విద్యావంతులైన యువకులు ప్రస్తుత తహసీల్దార్ కు వినతిపత్రం సమర్పించడంతో పాటు పోలింగ్ స్టేషన్ నంబర్లను పునరుద్ధరించాలని ఎన్నికల సంఘానికి మరో వినతి పత్రం కూడా పంపారు. అంగన్ వాడీ కేంద్రంలో పుష్కలమైన స్థలం మరియు అదనపు స్థలం ఉన్న 116 & 1170 సంవత్సరాల పురాతన స్థానం.

ఓటు హక్కును వినియోగించుకోవడం ప్రాథమిక హక్కు అని, నిర్భయంగా ఓటు హక్కును వినియోగించుకునే శాంతియుత వాతావరణాన్ని రాష్ట్రాలు కల్పించాలని ప్రత్యేకంగా వాదించారు.

భారత ఎన్నికల సంఘం ప్రచురించిన 1.4, 2.2, 2.4 పేరాగ్రాఫ్ లలో పోలింగ్ స్టేషన్ల పరిధిలో, పోలింగ్ కేంద్రాల మధ్య ఉన్న పోలింగ్ కేంద్రాలకు ఓటర్లను కేటాయించే వెసులుబాటు కల్పించారు. 2వ వార్డు సున్నితమైన ప్రాంతం కావడంతో పోలింగ్ ప్రాంతంలో అలజడులు తలెత్తే అవకాశం ఉండటంతో ఆ ఓటర్లను 5వ వార్డులోని పోలింగ్ కేంద్రానికి కేటాయించారు. కోసిగిలోని *116,* 117వ వార్డుకు కేటాయించిన వార్డు నెం.3కు చెందిన పిటిషనర్లు సున్నితమైన వార్డు నెం.2 గుండా 1వ వార్డులోని జేబీఎం పాఠశాలకు చేరుకోవాల్సి వస్తోంది. వార్డు చివర నుంచి పోలింగ్ కేంద్రానికి 1 నుంచి 1 1 /2 కిలోమీటర్ల దూరం ఉంటుంది. అందువల్ల ఎండాకాలం కావడంతో వృద్ధులు, మహిళా ఓటర్లకు అందుబాటులో లేకుండా పోయింది. పోలింగ్ కేంద్రం లోపల, చుట్టుపక్కల తగినంత స్థలం ఉందని, పిటిషనర్ల పోలింగ్ కేంద్రాన్ని 1వ వార్డుకు కేటాయించడం సమంజసం కాదని వాదించింది. కీలుబొమ్మగా పనిచేసిన అప్పటి తహసీల్దార్ పోలింగ్ కేంద్రం నం.లను మార్చారు. 3వ వార్డులోని 116, 117వ వార్డును సున్నితమైన ప్రాంతం దాటి సుదూర ప్రాంతానికి తరలించడం వల్ల స్థానికంగా బడుగు, బలహీన వర్గాల ఓటర్లను అడ్డుకోవాలనే దురుద్దేశంతోనే. తమ ఓటు హక్కును వినియోగించుకోవడం నుంచి.. అందువల్ల.. పోలింగ్ స్టేషన్ ను మార్చడం. కోసిగి పట్టణంలోని 3వ వార్డులోని 116, 117వ వార్డులు చట్టవిరుద్ధమని, ఏకపక్షంగా ఉన్నాయని, దీనిపై ఆదేశాలు జారీ చేయాలని కోరారు.

ప్రతిస్పందకుడి సంఖ్యలు. భారత రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 329(బి) ప్రకారం ప్రజా ప్రాతినిధ్య చట్టం, 1951లోని సెక్షన్ 100 (క్లుప్తంగా చట్టం') ప్రకారం ఎన్నిక చెల్లదని, ఎన్నికల పిటిషన్ ద్వారా పరిష్కారం లభ్యమైనప్పుడు పిటిషన్ నిర్వహణ సాధ్యం కాదని పేర్కొంటూ 1 , 2 కౌంటర్ దాఖలు చేసింది. భారత రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 226 ప్రకారం పిటిషన్ నిర్వహణ సాధ్యం కాదు. ఈ గ్రంథాన్ని *లిమినిలో* కొట్టిపారేయడానికి అవకాశం ఉంది.ప్రతిస్పందకుడి యొక్క నిర్దిష్ట వాదన నెం.మంత్రాలయం అసెంబ్లీ పరిధిలోని కోసిగి గ్రామంలోని ప్రస్తుత పోలింగ్ కేంద్రం నెం.116, 117లో గ్రామీణ ప్రాంతంలోని పోలింగ్ కేంద్రంలో 1200 మంది ఓటర్లు, పట్టణ ప్రాంతంలోని పోలింగ్ కేంద్రంలో 1400 మంది ఓటర్లు ఉన్నప్పుడల్లా పోలింగ్ కేంద్రాలను మార్చాల్సి ఉంటుంది. ప్రస్తుతం కోసిగి పట్టణంలోని 104వ పోలింగ్ కేంద్రంలో ఈ సంఖ్య 1200 దాటడంతో హేతుబద్ధీకరణ చేసి పాత పోలింగ్ కేంద్రాన్ని 116, 117 పోలింగ్ కేంద్రాలుగా విభజించారు. పోలింగ్ కేంద్రం ఏర్పాటుకు అవసరమైన అన్ని ప్రమాణాలు, నిబంధనలను పరిగణనలోకి తీసుకుని కోసిగి గ్రామంలోని ఎంపీపీ మోడల్ ఎల్

కే స్కూల్ (జేబీఎం)ను ఏర్పాటు చేసేందుకు అనువైన భవనాన్ని అధికారులు కేటాయించారు. గతంలో ఉన్న పోలింగ్ కేంద్రం భవనాన్ని కూల్చివేసి కింది అంతస్తులో రెండు తరగతి గదులు, మొదటి అంతస్తులో రెండు గదులతో కొత్త భవనాన్ని నిర్మించినందున, గతంలో ఉన్న పోలింగ్ కేంద్రంలో మరో పోలింగ్ బూత్ ఏర్పాటు చేయడం సాధ్యం కాదని, కోసిగి విలేజ్ కు విభజించిన పోలింగ్ స్టేషన్ కు మరో ఉత్తమ భవనాన్ని కేటాయించాలని ప్రతివాదనాధికారులు కోరుతున్నారు. ప్రతి పోలింగ్ కేంద్రంలో వికలాంగులకు ర్యాంప్ ఏర్పాటు, తాగునీరు, సరిపడా నీరు, సరైన వెలుతురు, హెల్ప్ డెస్క్, మరుగుదొడ్లు వంటి కనీస మౌలిక సదుపాయాలు కల్పించాల్సిన బాధ్యత ప్రతి ఒక్కరిపై ఉన్నందున పోలింగ్ కేంద్రం ఏర్పాటుకు అంగన్ వాడీ కేంద్రం భవనం సరిపోదు. ఎంపీ మోడల్ ఎలిమెంటరీ స్కూల్ (జేబీఎం)లో పోలింగ్ కేంద్రాన్ని ఏర్పాటు చేయడం సమంజసమేనని, ఎలాంటి దురుద్దేశంతో కూడుకున్నది కాదన్నారు.

ఓటు హక్కు రాజ్యాంగబద్ధమైన హక్కు అయినప్పటికీ, పిటిషనర్లకు వ్యక్తిగత సౌలభ్యాన్ని బట్టి తమకు నచ్చిన పోలింగ్ కేంద్రంలో ఓటు హక్కు ఉందని వాదించడానికి అటువంటి హక్కును పొడిగించలేము. కాబట్టి కేవలం పోలింగ్ కేంద్రాన్ని వేరే చోట ఉంచినంత మాత్రాన అది రాజ్యాంగ హక్కు ఉల్లంఘన కిందకు రాదు. రానున్న సార్వత్రిక ఎన్నికల దృష్ట్యా తగినన్ని పోలింగ్ కేంద్రాలను ఏర్పాటు చేయాల్సిన అవసరం ఉన్నందున, స్వేచ్ఛాయుత, నిష్పాక్షిక ఎన్నికల నిర్వహణకు అవసరమైన వివిధ అంశాలను పరిగణనలోకి తీసుకుని పోలింగ్ కేంద్రాలను గుర్తించారు.

గత ఎన్నికలతో పోలిస్తే సార్వత్రిక ఎన్నికలకు 10.1 శాతం పోలింగ్ శాతం పెరిగిందని, రాబోయే సార్వత్రిక ఎన్నికలకు అర్హులైన కొత్త ఓటర్లను చేర్చుకునేందుకు నిర్వహించిన పోలింగ్ కేంద్రాలను క్రమబద్ధీకరించామని పేర్కొన్నారు. 2019 ఎన్నికల కోసం ప్రస్తుతం ప్రతివాదులు భారతదేశం అంతటా 10,35,928 పోలింగ్ కేంద్రాలను ఏర్పాటు చేశారు, ఇది 2014.It లో జరిగిన గత ఎన్నికలకు 9,28,000 గా ఉంది, పిటిషనర్లు తమకు నచ్చిన నిర్దిష్ట స్టేషన్ లో ఓటు వేయడానికి వ్యక్తిగత సౌలభ్యం అన్ని నిబంధనలు పాటించిన తరువాత పోలింగ్ కేంద్రాలను మార్చాలన్న నిర్ణయాన్ని సవాలు చేయడానికి ప్రాతిపదిక కాదని వాదించారు.మరియు నియంత్రణలు ఇంతకు ముందు. అయితే, పోలింగ్ స్టేషన్ నోస్. 116 & 117 ఓటర్లు నివసించే ఆర్కా నుండి 1 కి.మీ లోపు ఉన్నాయి, ఇది కూడా నిర్దేశిత నిబంధనలకు లోబడి ఉంది, అనగా

ఉపకల్పనల ఏర్పాటుకు పరిగణనలోకి తీసుకోవలసిన దూరం. అందువల్ల నిబంధనలకు అనుగుణంగా 1 కిలోమీటర్ దూరం ఉండటం, ఈ ప్రాతిపదికన రిట్ పిటిషన్ ను అనుమతించలేమని, సుప్రా చెప్పిన విధంగా ఉపశమనం కల్పిస్తూ పిటిషన్ ను కొట్టివేయాలని అభ్యర్థించారు.

విచారణ సందర్భంగా పిటిషనర్ల తరఫు న్యాయవాది కాసా జగన్మోహన్ రెడ్డి వాదనలు వినిపిస్తూ జిల్లా ఎన్నికల అధికారి ఆదేశాల మేరకు 3వ వార్డు ఓటర్లను ఓటు వేయకుండా అడ్డుకోవడం దుర్మార్గమైన చర్య అని ఆరోపించారు. అదే సమయంలో.. ఓటర్ల సౌలభ్యం మాత్రమే పరిగణనలోకి తీసుకుంటారు తప్ప పోలింగ్ కేంద్రాల సిబ్బంది సౌలభ్యం కాదు. అందువల్ల.. అంగన్ వాడీ కేంద్రాల్లో స్థలం అందుబాటులో లేనప్పుడల్లా పోలింగ్ నిర్వహించాలని నిర్ణయించారు.

అంగన్ వాడీ కేంద్రంలోని స్టేషన్ కు బదులుగా, వారికి తెలిసిన వివిధ కారణాల వల్ల వారు వార్డు నెం.1కు మారారు. ఎన్నికల జాబితా, పోలింగ్ బూత్ల నిర్వహణలో 3వ వార్డుకు, పోలింగ్ కేంద్రం నంబర్లకు 1వ వార్డులో పోలింగ్ బూత్ ఏర్పాటు చేయడంలో ఎలాంటి వ్యత్యాసం లేదని చట్టంలోని సెక్షన్ 25 ప్రకారం జీవోలు జారీ చేశారు.

116 & 117 మరియు నిరక్షరాస్యత కారణంగా, వారు 1 కి.మీ ఓటు హక్కు ప్రయాణాన్ని ఓటు వేయడం కష్టం. ఎన్నికలను పక్కన పెట్టడానికి ఒక కారణం ఉన్నప్పుడు, ఎన్నికలను పక్కన పెట్టే వరకు వేచి ఉండటానికి బదులుగా, తప్పనిసరి పరిస్థితులను ఏర్పాటు చేసే ప్రక్రియలో జరిగిన పొరపాటును సరిదిద్దవచ్చు మరియు భవిష్యత్తులో ఎటువంటి ఇబ్బంది ఉండదని మరియు పార్టీలు అవసరం లేదని న్యాయవాది వాదించారు. ఎన్నికల పిటిషన్ దాఖలు చేయలేము, ఎందుకంటే దానిపై నిర్ణయం తీసుకోవడానికి సంవత్సరాలు పడుతుంది. **కల్యాణ్ కుమార్ గొగోయ్ వర్సెస్ అశుతోష్ అగ్నిహోత్రి** కేసులో సుప్రీంకోర్టు ఇచ్చిన తీర్పుపై పిటిషనర్ల తరఫు న్యాయవాది వాదనలు వినిపిస్తూ, ఎన్నికలను రద్దు చేయడానికి చట్టంలోని సెక్షన్ 100(1)(డి)(4) ప్రకారం ఓటు వేసే వేదికను మార్చడం చట్టంలోని సెక్షన్ 25, 26లకువిరుద్ధమని సుప్రీంకోర్టు స్పష్టం చేసింది. చట్టంలోని సెక్షన్ 25ను ఉల్లంఘిస్తూ ప్రతివాది నోటిఫికేషన్ జారీ చేసినప్పుడు, ఈ పిటిషనర్లను ఎన్నికల పిటిషన్ దాఖలు చేయడానికి ప్రేరేపించడానికి బదులుగా, కోసిగిలోని 3వ వార్డులోనే పోలింగ్ కేంద్రాల పునరుద్ధరణకు ఆదేశాలు జారీ చేయాలని అభ్యర్థించారు. గౌహతి హైకోర్టిన్ **తాజుద్దీన్ అహ్మద్.ధనిరామ్ తాలూక్దార్ 2** యొక్క తీర్పులు మరియు తీర్పులను కూడా

పండితులు వివరించారు, దీనిలో గౌహతి హైకోర్టల్స్ సూత్రం ఉంది. పై రెండు తీర్పుల్లో పేర్కొన్న సూత్రాల ఆధారంగా పోలింగ్ కేంద్రాల ఏర్పాటులో ప్రతివాదుల చర్యను ప్రకటిస్తూ రిట్ పిటిషన్ ను అనుమతించాలని పిటిషనర్ల తరఫు న్యాయవాది కోరారు. కోసిగి మండలంలోని 1వ వార్డు నం.1లోని 116, 1 17లు చట్టవిరుద్ధమని, ఫలితంగా కోసిగి మండలంలోని 3వ వార్డులో ఓటర్లు ఎలాంటి భయం లేకుండా తమ ఓటు హక్కును వినియోగించుకోవాలన్నారు. *1,* 2 ప్రతివాదుల తరఫు న్యాయవాది అవినాష్ దేశాయ్ వాదనలు వినిపిస్తూ, రిట్ పిటిషన్ కూడా చెల్లదని, చట్టంలోని సెక్షన్ 25 ప్రకారం పోలింగ్ కేంద్రాలను మార్చకుండా ఎన్నికలు నిర్వహిస్తే ఎన్నికల పిటిషన్ అబద్ధం కాదని, చట్టంలోని సెక్షన్ 100(1) (డి)(4) ప్రకారం ఎన్నికలను రద్దు చేయడం సరికాదన్నారు. చట్టంలోని సెక్షన్ 329(బి) ప్రకారం రిట్ పిటిషన్ ను నిర్వహించడానికి వీల్లేదు.అభ్యంతరాలను ఆహ్వానిస్తూ ఎన్నికల ముసాయిదా నోటిఫికేషన్ విడుదల చేయడం, పోలింగ్ stations_ తుది నోటిఫికేషన్ విడుదలకు ప్రతివాదులు 2019 ఫిబ్రవరి 2019 నాటి రిటర్నింగ్ అధికారి హ్యాండ్ బుక్ లో భారత ఎన్నికల సంఘం జారీ చేసిన మార్గదర్శకాలను కచ్చితంగా పాటించారు. ప్రతివాదులు 1 మరియు 2 చట్టం ద్వారా సూచించిన ప్రక్రియను అనుసరించినప్పుడు, ఉత్తర్వులను జారీ చేయడంలో ప్రక్రియను పరిగణనలోకి తీసుకునే అధికారులు అనుసరించిన విధానం మినహా ఈ కోర్టు నిర్ణయం యొక్క చట్టబద్ధతను పరిశీలించదు. అందువల్ల భారత రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 226 ప్రకారం మాండమస్ రిట్ ను ఈ కోర్టు జారీ చేయజాలదు.

1, 2వ వార్డు పరిధిలో రెండు పోలింగ్ కేంద్రాలను ఏర్పాటు చేయడానికి, పోలింగ్ కేంద్రాలకు సంబంధించి ఎన్నికల సంఘం నిర్దేశించిన నిబంధనల ప్రకారం, పోలింగ్ కేంద్రాల్లో ఎలక్ట్రానిక్ ఓటింగ్ యంత్రాలు, వీవీప్యాట్ లు, ఇతర సామగ్రిని ఉంచడానికి తగిన వసతి లేదని, ఎన్నికల ఏజెంట్లు, పోలింగ్ ఏజెంట్లు, అధికారులు సహా ఇతర సౌకర్యాలను కల్పించాలని ప్రతివాదుల తరఫు న్యాయవాది వాదించారు.మరుగుదొడ్లు, తాగునీరు వంటి కనీస సౌకర్యాలతో పాటు ఓటర్లను గుర్తించడానికి ఉద్యోగి. అంగన్ వాడీ కేంద్రం రెండు గదులతో కూడిన చిన్న భవనం, ఒక్కో గది వైశాల్యం సుమారు 150 చదరపు అడుగులు కాగా , భారత ఎన్నికల సంఘం నిబంధనలకు అనుగుణంగా లేదు. అందువల్ల ప్రతివాదులు పోలింగ్ స్టేషన్ నంబర్లను మార్చే అవకాశం లేకపోవడంతో.. 116 & 117, జిల్లా ఎన్నికల అధికారి పోలింగ్ స్టేషన్ నంబర్లను ఏర్పాటు చేశారు. పిటిషనర్లు అంగీకరించిన విధంగా 116 86 117 వార్డు నెం.1లో కిలోమీటరు కంటే తక్కువ దూరంలో

ఉందని, దీనివల్ల ఓటర్లకు ఎలాంటి అసౌకర్యం కలగదని పేర్కొన్నారు. 2వ వార్డు గుండా వెళ్లడానికి ఇబ్బందిగా ఉంటే ఎన్నికల అధికారులు పోలీసులతో సహా రక్షణ కల్పించాలి.

అందువల్ల పోలింగ్ కేంద్రాల సంఖ్యల తరలింపునకు ఎలాంటి ఆదేశాలు జారీ చేయడం సరికాదన్నారు . 116 1 17వ వార్డు నుంచి 3వ వార్డుకు ఈ పిటిషనర్లు కోరగా రిట్ పిటిషన్ ను కొట్టివేయాలని కోరారు. ప్రాథమిక అంశాలను పరిగణనలోకి తీసుకుంటే, రికార్డులలో లభ్యమయ్యే అంశాలను పరిశీలిస్తే, పరిగణనలోకి తీసుకోవాల్సిన అంశాలు ఈ క్రింది విధంగా ఉంటాయి:

1) రాజ్యాంగంలోని సెక్షన్ 100(1)(డి)(4)దృష్ట్యాఎన్నికలనురద్దు చేయాలని ***పిటిషన్లో*** కోరిన***ప్రాతిపదిక*** ఉన్నప్పుడు ***రాజ్యాంగంలోని*** ఆర్టికల్ 226 కింద పిటిషన్ను కొనసాగించవచ్చా?

2) కోసిగి మండలంలోని 116, 117 వార్డు నంబరు 1 పోలింగ్ కేంద్రాల ఏర్పాటులో సెక్షన్ 324 ప్రకారం 1, 2వ వార్డులో ఓటర్లు ఓట్లను కొల్లగొట్టేందుకు వీలుగా సెక్షన్ 324 ప్రకారం 1, 2వ వార్డులను ***అనుసరించి*** 1, 1వ ***వార్డును పునరుద్ధరించాలని*** ఆదేశాలు జారీ చేయాలి. ***3వ వార్డులోని పిటిషనర్లు, ఇతర ఓటర్ల సౌలభ్యం మేరకు పోలింగ్ కేంద్రాలను ఏర్పాటు చేయాలా?***

పాయింట్ <u>నెం.1:</u>

భారత రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 226 ప్రకారం వార్డు నెం.1లో 116, 117 వార్డు ఓటర్లకు పోలింగ్ కేంద్రం ఏర్పాటు చేయడాన్ని సవాలు చేస్తూ పిటిషనర్ శ్రీ కాసా దగన్మోహన్ రెడ్డి తరఫు న్యాయవాది వాదనలు వినిపిస్తూ, ఈ చట్టంలోని సెక్షన్ 5ను పాటించరాదనే వాదనను కోర్టు దృష్టికి తీసుకొచ్చారు. ఎన్నికలనిబంధనలు-1961 (సంక్షిప్తంగా 'రూల్స్') చట్టంలోని సెక్షన్ 100(1)(డి)(4) కింద ఎన్నికలను పక్కనపెట్టి కల్యాణ్ కుమార్ గొగోయ్ వర్సెస్ అశుతోష్ అగ్నిహోత్రి ఆండనో (రిఫర్డ్ సుప్ర), తాజుద్దీన్ అహ్మద్.ధనిరామ్ తాలూక్దార్ (సూచించబడిన సుప్ర)లపై ఆధారపడేలా చేసింది. 116 దిబ్రూగఢ్ అసెంబ్లీ స్థానానికి జరిగిన అసెంబ్లీ ఎన్నికల్లో పోటీ చేసేందుకు అర్హులైన అభ్యర్థుల నుంచి నామినేషన్లు దాఖలు చేయడం, పోలింగ్ కేంద్రాల తరలింపులో అవకతవకలు జరిగాయని, 11, 12, 13 పేరాల్లో సుప్రీంకోర్టు తీర్పు వెలువరించింది.

ఈ నియోజకవర్గంలో ఎన్నికల నిర్వహణలో చట్టం, నిబంధనల ఉల్లంఘన జరిగిందా లేదా అనేది మొదటి ప్రశ్న. సంబంధిత ఎన్నికల నిర్వహణలో చట్టం, నిబంధనల ఉల్లంఘన జరిగిందా లేదా అని నిర్ధారించడానికి ఈ కోర్టు సాక్ష్యాలను పరిశీలించాల్సిన అవసరం లేదు. ఈ సాక్ష్యాధారాలను చదివిన ఈ కోర్టు ఓటు వేసే స్థలాన్ని మార్చడం ద్వారా 1961 రూల్స్ లోని రూల్ 15తో పాటు ఓటు వేసే స్థలాన్ని మార్చడం ద్వారా ఈ నియోజకవర్గంలో ఎన్నికల నిర్వహణకు ఇన్ ఛార్జిగా ఉన్న అధికారులు చేసిన చట్టంలోని సెక్షన్ 25, 56 నిబంధనలను ఉల్లంఘించారని సింగిల్ జడ్జి ఇచ్చిన తీర్పుతో పూర్తిగా ఏకీభవిస్తోంది. ఈ చట్టంలోని సెక్షన్ 100(1) (డి)(4) ద్వారా ఈ అంశం అమలు చేయబడిందని ఇది చూపిస్తుంది. తిరిగి వచ్చిన అభ్యర్థి ఎన్నికను నివారించడానికి ఎన్నికల పిటిషనర్ నుండి రుజువు అవసరం, అనగా, తిరిగి వచ్చిన అభ్యర్థి, అనగా ప్రతివాది నెం. ఈ కేసులో 2,000 కేసులు నమోదయ్యాయి. చట్టంలోని సెక్షన్ 100(1)(డి)(ఐయూ) నిబంధనలను ఉల్లంఘించారనే కారణంతో విజయవంతమైన అభ్యర్థి ఎన్నికను సవాలు చేసినప్పుడు ఎన్నికల పిటిషనర్ సహేతుకమైన, విశ్వసనీయమైన సాక్ష్యాలను సమర్పించాలని విజ్ఞులైన న్యాయమూర్తులు కనుగొన్నారని ఈ కోర్టు గుర్తించింది. ఎన్నికైన అభ్యర్థి భౌతికంగా ప్రభావితమవుతాడా లేదా అనే ప్రశ్నను నిర్ణయించేటప్పుడు విస్తృత సంభావ్యతలను పరీక్షించడం లేదా సాక్ష్యాధారాలను పరీక్షించడం అనే పిటిషనర్ తరఫు న్యాయవాది డాక్టర్ రాజీవ్ ధవన్ వాదనను అంగీకరించలేం" ఇదే అభిప్రాయాన్ని గువాహటి హైకోర్టు వ్యక్తం చేసింది. తాజుద్దీన్ అహ్మద్ వర్సెస్ ధనిరామ్ తాలూక్దార్ (సుప్రా). భారత్ భూషణ్ వర్సెస్ వేద్ ప్రకాశ్ 3 కేసులో ఢిల్లీ హైకోర్టు పోలింగ్ కేంద్రాన్ని మార్చి 30.05.1977న నోటిఫై చేసిన పోలింగ్ స్టేషన్ల జాబితాలో న్యూఢిల్లీలోని 33-రోహ్తాస్ నగర్ లో తప్పుగా చేర్చింది. అయితే నియోజకవర్గంలో పోలింగ్ కేంద్రాలను ఏర్పాటు చేసే చట్టంలోని సెక్షన్ 25లో పోలింగ్ కేంద్రాల జాబితాను ప్రచురించే పరిమితి లేదని హైకోర్టు 34వ పేరాలో తేల్చిచెప్పింది. ప్రచురించిన జాబితాలో సవరణలు, సవరణలకు ఎలాంటి పరిమితులు గానీ, సవరణలు చేయడానికి ఎలాంటి పరిమితి గానీ ఇందులో లేవు. సందర్భం వచ్చినప్పుడల్లా వేరే ఉద్దేశం కనిపిస్తే తప్ప జిల్లా ఎన్నికల అధికారికి ఇచ్చే అధికారాలు ఎప్పటికప్పుడు దుర్వినియోగం అయ్యేవి.

అందువల్ల సుప్రీంకోర్టు, గౌహతి హైకోర్టు, ఢిల్లీ హైకోర్టు నిర్దేశించిన సూత్రాల దృష్ట్యా చట్టంలోని సెక్షన్ 25ను, రూల్ 15ను పాటించకపోవడమే చట్టంలోని 100(1) (డి)(4) కింద జరిగిన ఎన్నికలను

రద్దు చేయడానికి కారణమని స్పష్టమవుతోంది. మునుపటి పేరాగ్రాఫ్ లలో చర్చను దృష్టిలో ఉంచుకుని, చట్టంలోని సెక్షన్ 25, రూల్ 15 పాటించనప్పుడు చట్టంలోని సెక్షన్ 100(1)(డి)(4) కింద ఎన్నికలను రద్దు చేయడం సముచితమే.

భారత రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 329(బి) ప్రకారం ఎన్నికల ప్రక్రియ ప్రారంభమైనప్పుడు ఎలాంటి ఉత్తర్వులు జారీ చేయకూడదు. 1954 నుంచి పొన్నుస్వామిప్ రిటర్నింగ్ అధికారి నామక్కల్ నియోజకవర్గం 4 కేసులో సుప్రీంకోర్టు ఏ ఉత్తర్వు ద్వారానైనా ఎన్నికల ప్రక్రియను కోర్టులు అడ్డుకోలేవని క్లుప్తంగా పేర్కొంది. రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 329లోని క్లాజ్ (బి) ప్రకారం 'ఎన్నికల'కు సంబంధించిన ఏ అంశాన్నయినా చట్టసభలు 2-21 అధ్యాయాల ద్వారా మాత్రమే ప్రశ్నించవచ్చు.కాబట్టి ఎన్నికలను రద్దు చేయాలనే దావా సరికాదు. ఈ నేపథ్యంలో 'ఎన్నికల ప్రక్రియ' అంటే తుది ఫలితానికే పరిమితం కాకుండా మొత్తం ప్రక్రియను ప్రకటిస్తారు. ఈ క్లాజు కారణంగా, ఈ క్రింది విషయాలను దావా ద్వారా సవాలు చేయలేము; ఎన్నికల పిటిషన్ ఒక్కటే పరిష్కారం, రిటర్నింగ్ అధికారి నామినేషన్ పత్రాన్ని ఆమోదించడం లేదా తిరస్కరించడం, ఎన్నికలు జరుగుతున్నప్పుడు తలెత్తే ఏ సమస్య అయినా, ఫలితాలు వెలువడే వరకు నామినేషన్ కు తేదీని నిర్ణయించడం, రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 173ను ఉల్లంఘించారనే కారణంతో తప్పు ఓటర్ల జాబితాను సరిదిద్దడం. అందువల్ల చట్టంలోని సెక్షన్ 25ను ఉల్లంఘించడం, సెక్షన్ 100(1) (డి)(4) కింద ఎన్నికలను ప్రశ్నించడానికి ఆధారం. మోహిందర్ సింగ్ గిల్ వర్సెస్ చీఫ్ ఎలక్షన్ కమిషనర్ల కేసులో సుప్రీంకోర్టు (5 న్యాయమూర్తులు) భారత రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 324 ఎన్నికల కమిషన్ల పాత్రకు సంబంధించినదని పేర్కొంది. రాజ్యాంగం ప్రకారం జరిగే రాష్ట్రపతి, ఉపరాష్ట్రపతి పదవులకు, పార్లమెంటుకు జరిగే అన్ని ఎన్నికలు, అన్ని రాష్ట్రాల ఎన్నికల నిర్వహణ, ఓటర్ల జాబితా తయారీ, నిర్వహణపై పర్యవేక్షణ, దిశానిర్దేశం, నియంత్రణ అధికారాలు ఎన్నికల కమిషన్ కు ఉంటాయి. అందువల్ల ఎన్నికల కమిషన్ ఆకస్మికంగా దిశానిర్దేశం చేస్తుంది. అందువలన "పర్యవేక్షణ, దిశా నిర్దేశం, నియంత్రణ" అనే పదాలు "చట్టం ద్వారా కల్పించని అత్యవసర పరిస్థితుల్లో వ్యవహరించడానికి మరియు ఎన్నికల నిర్వహణకు అవసరమైన ఆదేశాలను జారీ చేయడానికి ఎన్నికల సంఘానికి అధికారం ఇస్తాయి". అందువల్ల భారత రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 324(1) ప్రకారం ఎన్నికల ప్రక్రియకు సంబంధించిన అధికారం ఎన్నికల కమిషన్ కు ఉంది, ఇది చట్టం ద్వారా ఖాళీగా ఉన్న ప్రాంతాల్లో, ఎన్నికలు సజావుగా, స్వేచ్ఛగా మరియు నిష్పక్షపాతంగా నిర్వహించడానికి అవసరమైన అన్ని ఆదేశాలను జారీ చేయడానికి కమిషన్ కు అధికారం ఇస్తుంది. అందువలన

"సూపరింటెండెంట్ కండక్టోఫాల్లెక్షన్స్" అనే పదాలు అధికారాలతో పాటు విధులను కూడా కలిగి ఉంటాయి. ప్రజాప్రాతినిధ్య చట్టం ప్రసాదించిన అధికారాలతో పాటు, ఆర్టికల్ 324(1) ప్రకారం ఎన్నికల నిర్వహణకు సంబంధించి తగిన ఆదేశాలు జారీ చేయడానికి, నిర్దిష్ట ప్రాంతాల్లో అత్యవసర పరిస్థితులను బట్టి ఎన్నికల నిర్వహణకు, రీపోలింగ్ కు ఆదేశించడానికి ఎన్నికల కమిషనర్ కు పుష్కలమైన అధికారాలు ఉన్నాయి.

భారత రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 226 కింద రిట్ పిటిషన్ కొనసాగింపు గురించి కూడా సుప్రీంకోర్టు పై తీర్పులో చర్చించింది మరియు ఆర్టికల్ 329 (బి) అనేది చట్టంలోని సెక్షన్ 14 కింద రాష్ట్రపతి నోటిఫికేషన్ నుండి ఎన్నికల ప్రక్రియను ముందుకు తీసుకెళ్లడానికి ఎన్నికల కమిషన్ మరియు దాని అధికారులు తీసుకున్న ఎన్నికల చర్యలను సవాలు చేస్తూ ఆర్టికల్ 226 కింద దాఖలైన పిటిషన్ తో సహా చట్టపరమైన చర్యలను పూర్తిగా నిషేధించిందని పేర్కొంది.ఎన్నికల ఫలితాలను అధికారికంగా ప్రకటించడంతో దాని పరాకాష్టకు చేరుకుంది. అందువల్ల ఇలాంటి స్టెప్పుల చట్టబద్ధతను ప్రశ్నార్థకం చేయడం అంటే ఎన్నికలు ముగిసిన తర్వాత సమర్పించాల్సిన ఎన్నికల పిటిషన్, 'ఎన్నికలను ప్రశ్నార్థకం చేయడం'. నామినేషన్ వంటి ఎన్నికల నిర్వహణకు సంబంధించిన ఒక దశకు సంబంధించిన వివాదం ఉన్నప్పటికీ, ఏ మధ్యంతర దశలోనూ పరిష్కారం లభించదు. అందువల్ల, ఫలితాల ప్రకటనకు ముందు ఏ దశలోనైనా ఎన్నికల ప్రక్రియలో తప్పనిసరి నిబంధనకు సంబంధించిన చట్ట తప్పిదం జరిగినప్పటికీ, ఆర్టికల్ 226 ప్రకారం ఎన్నికల ప్రక్రియలో మొదటి కోర్టు జోక్యం చేసుకోజాలదు. ఆ దశలో అటువంటి పొరపాట్లను సరిదిద్దే పరిష్కారం ఎన్నికల సంఘం ముందు ఉంది. ఎన్నికల పిటిషన్లో లేని పరిష్కారాన్ని పిటిషనర్ కోరితే, ఎన్నికలు పూర్తయిన తర్వాత ఆర్టికల్ 226 కింద పిటిషన్ దాఖలు చేసే అవకాశం ఉందని సుప్రీంకోర్టు స్పష్టం చేసింది. అందువల్ల సుప్రీంకోర్టు రాజ్యాంగ ధర్మాసనం సుప్రా సూచించిన తీర్పుల్లో ప్రకటించిన చట్టాన్ని దృష్టిలో ఉంచుకుని పిటిషనర్ల తరఫు న్యాయవాది తీసుకున్న నిర్ణయాలను పాటించకపోవడం. చట్టంలోని సెక్షన్ 100 (1) (డి) (4) కింద ఎన్నికలను ప్రశ్నించడానికి చట్టంలోని సెక్షన్ 25 ఒక ప్రాతిపదిక, అటువంటి సందర్భంలో, ఏదైనా తప్పు జరిగితే, అది ఎన్నికల ప్రక్రియ పురోగతిలో మాత్రమే జరుగుతుంది మరియు అది ఎన్నికల పిటిషన్కు దారితీస్తుంది మరియు తత్ఫలితంగా ఆర్టికల్ 226 కింద రిట్ పిటిషన్ నిర్వహించదగినది కాదు. సుప్రా ప్రస్తావించిన తీర్పుల్లో సుప్రీంకోర్టు ప్రకటించిన చట్టాన్ని దృష్టిలో ఉంచుకుని.. అందువల్ల ఎన్నికల ప్రక్రియను పరోక్షంగా అడ్డుకునేందుకు ఈ కోర్టు ఎలాంటి ఉపశమనం ఇవ్వదు. అందువల్ల భారత రాజ్యాంగంలోని సెక్షన్ 329(బి) ప్రకారం ఉన్న

పరిమితి దృష్ట్యా రిట్ పిటిషన్లో ఎలాంటి ఉపశమనం లభించదు. దానికి తగ్గట్టుగానే ఆ పాయింట్ కు వ్యతిరేకంగా సమాధానం దొరుకుతుంది. ఈ పిటిషనర్లు, ప్రతివాదులకు అనుకూలంగా..

పాయింట్ NO.2

పిటిషనర్ల తరఫు న్యాయవాది లేవనెత్తిన మరో వాదన ఏమిటంటే, పోలింగ్ కేంద్రాల సంఖ్యను గుర్తించడానికి తగిన వసతి అందుబాటులో ఉన్నప్పటికీ. వార్డు నెం.3లోని 116, 117 వార్డుల్లో ప్రతివాదులు పోలింగ్ కేంద్రాన్ని ఏర్పాటు చేసి 1/10.1 వార్డులో పోలింగ్ కేంద్రాన్ని ఏర్పాటు చేయగా, ఓటర్లు సమస్యాత్మకప్రాంతమైన 2వ వార్డు గుండా వెళ్లాలి.3వ వార్డులోని ఆదింద్ర పాఠశాల ఆవరణలో నిర్మించిన అంగన్ వాడీ కేంద్రంలో వసతులు అందుబాటులో ఉన్నాయి.ఇది ఎన్నికల సంఘం జారీ చేసిన మార్గదర్శకాలకు విరుద్ధంగా ఉంది. ఓటర్ల జాబితా అసెంబ్లీ నియోజకవర్గం, 145 - మంత్రాలయం, కర్నూలు జిల్లా, కోసిగి ఓటర్ల జాబితాలో ఓటర్లకు - జి.రాములమ్మ, ఎం.వెంకట లక్ష్మిల కోసం ఎంపీ మోడల్ ఎలిమెంటరీ స్కూల్ (ఆదిాంధ్ర)పాఠశాల, నార్త్ వింగ్, కోసిగి, ఎం.పి.ఎం.పి.ఎలమెంటరీ స్కూల్ (ఆది ఆంధ్ర) స్కూల్స్ సౌత్ వింగ్, కోసిగిరె. IBM), రూమ్ నెం.3, కోసిగి. చట్టంలోని సెక్షన్ 25 ప్రకారం జారీ చేసిన అధికారిక ఓటరు జాబితాకు, నోటిఫికేషన్ కు చాలా వ్యత్యాసం ఉన్నందున, ఓటర్లు తమ ఓటు హక్కును ప్రదర్శించడంలో గందరగోళానికి దారితీయవచ్చు మరియు వారు వారి రాజ్యాంగ హక్కును కోల్పోతారు.

పిటిషనర్ల తరఫు న్యాయవాది తన వాదనలకు మద్దతుగా ఎన్నికల కమిషన్ జారీ చేసిన మాన్యువల్ ఆన్ పోలింగ్ స్టేషన్స్ జనవరి 2016, డాక్యుమెంట్ 1 - ఎడిషన్ 1 మార్గదర్శకాలను ప్రస్తావించారు. అదే సమయంలో భారత ఎన్నికల సంఘం రిటర్నింగ్ అధికారి కోసం హ్యాండ్ బుక్, ఫిబ్రవరి 2019, డాక్యుమెంట్ 23 - ఎడిషన్ 1 లో ఓటర్ల కోసం పోలింగ్ స్టేషన్ల ఏర్పాటుకు మార్గదర్శకాలను జారీ చేసింది. పోలింగ్ కేంద్రాలను గుర్తించడానికి అనుసరించాల్సిన సాధారణ ప్రక్రియ గురించి క్లాజ్ 2.1 వివరిస్తుంది.

క్లాజ్ 2.1.1 ప్రకారం ప్రజాప్రాతినిధ్య చట్టం 1951లోని సెక్షన్ 25 ప్రకారం పోలింగ్ కేంద్రాల ఏర్పాటు, పోలింగ్ కేంద్రాల జాబితా ప్రచురణ బాధ్యత జిల్లా ఎన్నికల అధికారిదే.

క్లాజ్ 2.1.2 ప్రకారం ఓటర్ల జాబితాలను భాగాల వారీగా సిద్ధం చేయాలి. సాధారణంగా ఒక భాగానికి 2.1.2 చొప్పున ఒక పోలింగ్ కేంద్రం ఉంటుంది. ఒక్కోసారి ఒక భాగానికి ఒకటి కంటే ఎక్కువ పోలింగ్ కేంద్రాలు ఉండొచ్చు. ఉదాహరణకు కొన్ని ప్రాంతాల్లో పురుషులు, మహిళలకు వేర్వేరు పోలింగ్

కేంద్రాలు ఉన్నాయి. అదేవిధంగా ఓటర్ల సంఖ్య ఎక్కువగా ఉంటే అదే ప్రాంతంలో మెయిన్, ఆక్సిలరీ పోలింగ్ స్టేషన్లు ఉండొచ్చు. ఒక భాగంలో ఒకటి కంటే ఎక్కువ పోలింగ్ కేంద్రాలు ఉన్న సందర్భాల్లో ఓటర్ల జాబితాను పాక్షికంగా ముద్రిస్తున్నారు. అయితే పోలింగ్ సమయంలో ప్రిసైడింగ్ అధికారికి ఇచ్చిన ఓటరు జాబితా మార్క్ కాపీలో ఆ పోలింగ్ కేంద్రంలో ఓటు వేసేందుకు అనుమతించని ఓటర్ల పేర్లను క్లాజ్ 2.1.3 ప్రకారం దాదాపుగా నిర్ణీత పోలింగ్ ప్రాంతాలను కవర్ చేసేందుకు శాశ్వత ప్రాతిపదికన పోలింగ్ కేంద్రాలను ఏర్పాటు చేస్తారు. పలు కారణాల వల్ల పోలింగ్ కేంద్రాల మార్పు అనివార్యం కావచ్చు. పోలింగ్ కేంద్రాల జాబితాకు ఎన్నికల సంఘం ఆమోదం ఉండాలి. ఏ మార్పుకైనా (నామకరణంలో మార్పు మినహా, భవనాన్ని మార్చినప్పుడు) కమిషన్ ఆమోదం అవసరం. ఒకవేళ అదే జాబితాను ఆమోదించాలని ప్రతిపాదించినట్లయితే, కమిషన్ యొక్క కొత్త ఆమోదం అవసరం లేదు మరియు కమీషన్ లు తదనుగుణంగా/లేదా ఎక్కడ సవరణలు ప్రతిపాదించినా, కమిషన్ ఆమోదం పొందాలి.

పోలింగ్ కేంద్రాల కొత్త జాబితాను గుర్తించడానికి క్లాజ్ 2.2.1 లో ప్రత్యేక విధానం సూచించబడింది, మరియు ప్రక్రియ ఈ క్రింది విధంగా ఉంది:

2.2..1 ఈ క్రింది సూచనలను దృష్టిలో ఉంచుకుని తాజా జాబితాలను రూపొందించాలి: ఎ) *అసెంబ్లీ నియోజక వర్గంలో ఏర్పాటు చేయాల్సిన పోలింగ్ కేంద్రాల సంఖ్యను నియోజకవర్గంలోని మొత్తం ఓటర్ల సంఖ్యను 1000 తో విభజించడం ద్వారా నిర్ణయించాలి . ఈ సంఖ్య గ్రామీణ, పట్టణ నియోజకవర్గాలకు సగటున ఉంటుంది. అయితే* 1000 *నాటికి నియోజకవర్గంలో పోలింగ్ కేంద్రాన్ని ఏర్పాటు చేయాలని ఎన్నికల సంఘం సూచించింది. ఈ సంఖ్య గ్రామీణ, పట్టణ నియోజకవర్గాలకు సగటున ఉంటుంది. అయితే 300 మంది కంటే ఎక్కువ ఓటర్లు ఉన్న ప్రతి గ్రామానికి తగిన భవనం ఉంటే ఒక పోలింగ్ కేంద్రాన్ని ఏర్పాటు చేయాలని ఎన్నికల సంఘం సూచించింది.*

బి)బాగా నిర్వచించబడిన పోలింగ్ప్రాంతానికి ఒకపోలింగ్ స్టేషన్ ఏర్పాటు చేయాలి,

సాధారణంగాగ్రామీణ ప్రాంతాల్లో 1200 మంది ఓటర్లు,1400 మంది ఓటర్లకు మించకూడదు.

పట్టణ ప్రాంతాల్లో..

సి) సాధ్యమైనంత వరకు పోలింగ్ కేంద్రం కనీసం 20 చదరపు మీటర్ల వైశాల్యం కలిగి ఉండాలి.పోలింగ్ కేంద్రం లోపల రద్దీ లేకుండా మీటర్లు.

డి) హాళ్లు/ గదులు బాగా వెలుతురు కలిగి ఉండాలి మరియు రెండు తలుపులు ఉండాలి, తద్వారా పోలింగ్ సజావుగా మరియు క్రమబద్ధంగా నిర్వహించడానికి ఒక ద్వారం 'ప్రవేశ ద్వారం'గా మరియు మరొక ద్వారం 'నిష్క్రమణ'గా ఉపయోగించబడుతుంది.

ఈ) సాధారణంగా ఏ ఓటరు ఓటు వేయడానికి రెండు కిలోమీటర్లకు మించి ప్రయాణించాల్సిన అవసరం లేని విధంగా పోలింగ్ కేంద్రాలను ఏర్పాటు చేయాలి. జనసాంద్రత అధికంగా ఉండే కొండలు లేదా అటవీ ప్రాంతంలో, ఈ నియమాన్ని సడలించాల్సి రావచ్చు; అటువంటి సందర్భాల్లో ఓటర్లు అనవసరంగా ఎక్కువ దూరం నడవాల్సిన అవసరం ఉండకపోవచ్చు, సాధారణం కంటే తక్కువ సంఖ్యలో ఓటర్ల కోసం పోలింగ్ కేంద్రాలను ఏర్పాటు చేయవచ్చు. భౌగోళిక స్వరూపం, ఓటర్లకు ప్రయాణ సౌలభ్యం వంటి అంశాలను పరిగణనలోకి తీసుకోవాలి.

ఎ) పట్టణ ప్రాంతాల్లో నాలుగుకు మించి పోలింగ్ కేంద్రాలు, గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో రెండు కంటే ఎక్కువ పోలింగ్ కేంద్రాలు ఒకే భవనంలో ఏర్పాటు చేసి రద్దీని నివారించి, శాంతిభద్రతల పరిరక్షణకు వీలు కల్పించాలి.

జి) పోలింగ్ కేంద్రం పురుషులు మరియు మహిళలు ఇద్దరికీ ఉంటే, వారి కోసం ప్రత్యేక క్యూలు ఉండాలి. పోలింగ్ కేంద్రంలోకి ప్రవేశించే ప్రతి పురుషుడికి, మహిళలను అనుమతించాలి. వృద్ధులు, అస్వస్థతకు గురైనవారు, గర్భిణులు, దివ్యాంగులు క్యూలో నిలబడకుండా పోలింగ్ కేంద్రంలోకి అనుమతించాలి.ఎప్పుడు ఒక నిర్దిష్ట పోలింగ్ ప్రాంతంలోని పురుషులు మరియు మహిళలకు వేర్వేరు పోలింగ్ స్టేషన్లు ఏర్పాటు చేయబడ్డాయి, వీలైనంత వరకు ఇవి ఒకే భవనంలో ఉండాలి.

హెచ్) సాధ్యమైనంత వరకు పోలింగ్ కేంద్రం పోలింగ్ ప్రాంతంలోనే ఏర్పాటు చేయాలి. అయితే తగిన భవనం ఆ ప్రాంతంలో అందుబాటులో లేదు, అప్పుడు దానిని పోలింగ్ ప్రాంతానికి వెలుపల కానీ దాని స్వంత ప్రాంతానికి వీలైనంత దగ్గరగా ఏర్పాటు చేయవచ్చు.

1) ఒక పోలింగ్ కేంద్రం యొక్క పోలింగ్ ప్రాంతం అనేక గ్రామాలను కలిగి ఉన్న చోట, పోలింగ్ స్టేషన్ లేదా స్టేషన్లు సాధారణంగా ఎక్కువ మంది ఓటర్లు ఉన్న గ్రామంలో ఉండాలి. అయితే, మరో గ్రామం ఎక్కువ కేంద్రీకృతమై ఉంటే లేదా మెరుగైన సౌకర్యాలు ఉంటే, ఓటర్లు ఎక్కువగా ఉన్న గ్రామానికి బదులుగా దానినిపోలింగ్ కేంద్రం ప్రదేశంగా ఎంచుకోవచ్చు.

జె) కొండలు, అడవులు, నదులు, అడవులు మొదలైన ప్రస్తుత అడ్డంకులను పరిగణనలోకి తీసుకోవాలి . ఉదాహరణకు, ఏ పోలింగ్ ప్రాంతంలోనూ ఒక పెద్ద

నదికి ఇరువైపులా గ్రామాలు ఉండకూడదు; కానీ గ్రామాన్ని ఒక నది లేదా ప్రవాహం ద్వారా విభజించినట్లయితే.

ప్రత్యేక కారణాలు ఉంటే తప్ప పోలింగ్ కోసం విభజించకూడదు.

కె) పోలింగ్ కేంద్రాన్ని తాత్కాలిక నిర్మాణంలో ఏర్పాటు చేయడం, దానిని ఏర్పాటు చేయడానికి అయ్యే ఖర్చు మరియు మంటలు, తుఫాను మొదలైన ప్రమాదాలను దృష్టిలో ఉంచుకుని నివారించాలి.

ఎల్) ఒక పోలింగ్ ప్రాంతంలోని అన్ని గ్రామాలు ఒక పోలీస్ స్టేషన్, ఫిర్కా, పట్వారీ సర్కిల్ వంటి ఒకే పరిపాలనా విభాగం పరిధిలోకి రావాలి. ప్రతిపాదిత పోలింగ్ కేంద్రాల్లో నియోజకవర్గ పరిధిలోని అన్ని పోలింగ్ ప్రాంతాలను కవర్ చేయాలి. నియోజకవర్గంలోని ఏ ప్రాంతాన్ని వదిలిపెట్టకూడదు.

m) సాధ్యమైనంత వరకు, పోలింగ్ కేంద్రాలు పాఠశాలలు (ప్రభుత్వ లేదా ఎయిడెడ్) మరియు ఇతర ప్రభుత్వ లేదా అర్ధ-ప్రభుత్వ సంస్థలలో ఉండాలి, ఎందుకంటే అవసరమైన ఫర్నిచర్ మరియు పరికరాలు అక్కడ అందుబాటులో ఉంటాయి మరియు రాష్ట్రానికి ఎటువంటి అదనపు ఖర్చు లేకుండా ఉపయోగించుకోవచ్చు.

n) ప్రైవేటు భవనాలు లేదా ఆవరణలో పోలింగ్ కేంద్రాల స్థానాన్ని సాధారణంగా నివారించాలి; అయితే ఇది అనివార్యమైతే, యజమాని యొక్క రాతపూర్వక సమ్మతి తీసుకోవాలి. ఒకవేళ యజమాని లిఖితపూర్వక సమ్మతి ఇవ్వడానికి నిరాకరిస్తే, అవసరమైతే భవనాలను ఆర్పీ యాక్ట్ 1951 సెక్షన్ 160 కింద కోరాలి.

అలా కోరిన ప్రైవేటు భవనం పోలింగ్ ప్రారంభానికి కనీసం 24 గంటల ముందు, పోలింగ్ కు అవసరమైన కాలానికి రిటర్నింగ్ అధికారి వద్ద ఉండాలి. భవనం మరియు దాని చుట్టుపక్కల ప్రాంతం, రెండు వ్యాసార్థం వరకు

వంద మీటర్లు, ప్రిసైడింగ్ అధికారి ఆధీనంలో ఉండాలి. యజమానితో సంబంధం ఉన్న వాచ్ మరియు వార్డు లేదా ఇతర సిబ్బంది, సాయుధులు లేదా నిరాయుధులైనా పోలింగ్ కేంద్రం వద్ద లేదా రెండు కిలోమీటర్ల పరిధిలో ఉండటానికి అనుమతించరాదు.

దాని చుట్టూ వంద మీటర్లు. పోలింగ్ రోజున పోలింగ్ కేంద్రం వద్ద మరియు పై ప్రాంతం లోపల భద్రతా ఏర్పాట్లు పూర్తిగా ప్రిసైడింగ్ అధికారి నియంత్రణలో రాష్ట్ర పోలీసుల బాధ్యతగా ఉంటాయి. ఇంకా, నామినేషన్లు దాఖలు చేసిన తరువాత, అటువంటి ప్రైవేట్ భవనం యజమాని పోటీ చేసే అభ్యర్థి లేదా అభ్యర్థి కాదని నిర్ధారించాలి.ఎన్నికలలో ఏ అభ్యర్థికైనా సానుభూతిపరుడు లేదా కార్యకర్తగా పేరుపొందినవాడు.

పోలీస్ స్టేషన్లు, ఆసుపత్రులు, దేవాలయాలు, మతపరమైన ప్రాముఖ్యత ఉన్న ప్రదేశాల్లో పోలింగ్ కేంద్రాలు ఉండకూడదు.

పి) పోలింగ్ కేంద్రానికి 200 మీటర్ల పరిధిలో రాజకీయ పార్టీ కార్యాలయం ఉండకూడదు.

q) సాధ్యమైనంత వరకు వృద్ధులు, వికలాంగ ఓటర్లకు ఓటు వేసేందుకు వీలుగా భవనం గ్రౌండ్ ఫ్లోర్ లో పోలింగ్ కేంద్రాలను ఏర్పాటు చేయాలి. అలాంటి వారి ఉపయోగం కోసం ర్యాంపులు ఏర్పాటు చేయాలి.

ఆర్) వీలైనంత వరకు పురుషులు, మహిళలకు విద్యుత్, తాగునీరు, ప్రత్యేక మరుగుదొడ్ల సౌకర్యాలు అందుబాటులో ఉంచాలి.

ఎస్) ప్రతి పోలింగ్ కేంద్రం యొక్క వాస్తవ స్థలాన్ని ముందుగానే జాగ్రత్తగా ఎంచుకోవాలి మరియు చట్టం మరియు ఆచరణాత్మక సౌలభ్యానికి అనుగుణంగా పోలింగ్ స్టేషన్ ఏర్పాటు చేయడానికి అవసరమైన సామగ్రి, నిర్మాణాలు, ఫిటింగ్ లు మొదలైనవి ఏర్పాటు చేయాలి.

క్లాజ్ నెం.2.2.6 ఆక్సిలరీ పోలింగ్ స్టేషన్లకు సంబంధించినది. అందులో సూచించిన విధానం ఈ క్రింది విధంగా ఉంటుంది:

2.6.1 ఓటర్ల జాబితా యొక్క ప్రతి సవరణకు ముందు, తుది ప్రచురణ తరువాత, పట్టణ ప్రాంతాల్లోని పోలింగ్ కేంద్రాల్లో 1400 కంటే ఎక్కువ ఓటర్లు మరియు పోలింగ్ స్టేషన్లు ఉండేలా జాబితాలో ఆశించిన చేర్పుల ఆధారంగా పోలింగ్ స్టేషన్లను హేతుబద్ధీకరించాలి.గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో 1200 మందికి మించి ఓటర్లు లేరు. దీంతో ఎన్నికల ముందు ఆక్సిలరీ పోలింగ్ కేంద్రాలను ఏర్పాటు చేయాల్సిన అవసరం లేకుండా పోతుంది. ఏదేమైనా, ఇది అవసరమైతే, సహాయక పోలింగ్ స్టేషన్లు ఈ క్రింది షరతులకు లోబడి ఉండాలి:

ఎ) ఆక్సిలరీ పోలింగ్ కేంద్రాలు ఒరిజినల్ పోలింగ్ స్టేషన్ మాదిరిగానే సీరియల్ నెంబరును కలిగి ఉండాలి, కానీ "ఎ", "73" మొదలైన అనుబంధ సంఖ్యతో ఉండాలి.

బి) సాధ్యమైనంత వరకు, సహాయక పోలింగ్ కేంద్రాలు అసలు పోలింగ్ స్టేషన్ యొక్క భవనం లేదా ప్రాంగణంలో ఉండాలి.

సి) తగిన గదులు అందుబాటులో లేకపోవడం వల్ల అనివార్యమైనప్పుడు మాత్రమే సహాయక పోలింగ్ కేంద్రాన్ని ప్రత్యేక భవనంలో ఏర్పాటు చేయవచ్చు. అయితే ఇది అసలు పోలింగ్ కేంద్రం పరిధిలోనే ఉండాలి.డి) ఆక్సిలరీ పోలింగ్ స్టేషన్ ప్రత్యేక భవనంలో ఉన్నప్పటికీ దానికి ప్రత్యేక సీరియల్ నంబర్ ఇవ్వరాదు. ఇది ఒరిజినల్ పోలింగ్ స్టేషన్ మాదిరిగానే సీరియల్

నెంబరును కలిగి *ఉండాలి మరియు దాని అనుబంధ పోలింగ్ స్టేషన్ ఓటర్ల జాబితాలో ఒకే భాగంలో ఓటర్లను చూపించి ఉండవచ్చు*,

క్లాజ్ 2.70లో పోలింగ్ కేంద్రాల జాబితా, క్లాజ్ 2.80లో పోలింగ్ కేంద్రాల జాబితాను ముసాయిదాలో పొందుపరిచారు. క్లాజ్ 2.8_1 ప్రకారం, 1951 చట్టంలోని సెక్షన్ 25 ప్రకారం, జిల్లా ఎన్నికల అధికారి తన పరిధిలో ఉన్న ప్రతి నియోజకవర్గానికి తగిన సంఖ్యలో పోలింగ్ స్టేషన్లను అందించాలి, ఇందులో మొత్తం లేదా ఎక్కువ భాగం ఎన్నికల కమిషన్ ముందస్తు అనుమతితో ఉండాలి. క్లాజ్ 2.8.2 ప్రకారం గ్రేటర్ నియోజకవర్గాలు ఏ జిల్లాలో ఉన్నాయో నిర్ణయించడం సాధారణంగా కష్టమేమీ కాదు. 8 అసెంబ్లీ నియోజకవర్గాలు ఒక జిల్లాలో ఉండగా, మిగిలిన నాలుగు మరో జిల్లాలో ఉన్నాయంటే నియోజకవర్గంలో ఎక్కువ భాగం ఏ జిల్లాలో ఉందో తెలుసుకోవడం అంత సులభం కాకపోవచ్చు. అలాంటప్పుడు నియోజకవర్గ రిటర్నింగ్ అధికారి ప్రధాన కార్యాలయం ఎక్కడ ఉంది, వివిధ జిల్లాల్లోని వివిధ ప్రాంతాల్లో ఆ నియోజకవర్గంలోని ఓటర్ల సంఖ్య లేదా ఆయా ప్రాంతాల జనాభాకు సంబంధించి ప్రధాన ఎన్నికల అధికారి ఈ ప్రశ్నను నిర్ణయించాలి మరియు సంబంధిత జిల్లాల ఎన్నికల అధికారులకు తెలియజేయాలి. ప్రధాన ఎన్నికల అధికారి ప్రకారం, నియోజకవర్గంలో ఎక్కువ భాగం ఉన్న జిల్లా మొత్తం పార్లమెంటు నియోజకవర్గానికి పోలింగ్ కేంద్రాల ఏర్పాటుకు బాధ్యత వహిస్తుంది. దీని ప్రకారం క్లాజ్ 2.8.3 ప్రకారం పార్లమెంటు నియోజకవర్గాలు చాలా వరకు ఒక జిల్లా పరిధిలోకి రావచ్చు, కొంత భాగం లేదా భాగాలు మరో జిల్లా లేదా జిల్లాల్లోకి రావచ్చు. అటువంటి సందర్భాల్లో, ఇతర జిల్లా లేదా జిల్లాల ఎన్నికల అధికారి అందించిన పోలింగ్ కేంద్రాలను జిల్లా ఎన్నికల అధికారి మొత్తంగా స్వీకరించాలి, దీనిలో ఎక్కువ భాగం పార్లమెంటు నియోజకవర్గానికి పోలింగ్ కేంద్రాలుగా ఉంటుంది, దీనికి అతను పోలింగ్ కేంద్రాలను ఏర్పాటు చేయాల్సి ఉంటుంది. క్లాజ్ 2.8.4 ప్రకారం పైన సూచించిన విధంగా ముసాయిదా జాబితాను తయారు చేసిన తర్వాత జిల్లా ఎన్నికల అధికారి/రిటర్నింగ్ అధికారి ముసాయిదాను ప్రచురించి, సాధారణ సమాచారం కోసం, అభ్యంతరాలను, సూచనలను నిర్ణీత తేదీలోగా ఆహ్వానించి, ఏడు రోజులకు తగ్గకుండా గడువు ఇవ్వాలి. పోలింగ్ కేంద్రాల ముసాయిదా జాబితా ప్రచురణకు సంబంధించిన నోటీసును, వాటిని పరిశీలించే ప్రదేశాలకు సంబంధించిన నోటీసును స్థానిక వార్తాపత్రికల్లో ఇచ్చి పరిశీలనకు ఆహ్వానించాలి. క్లాజ్ 2.8.5 ప్రకారం జాబితాల ప్రతులను గుర్తింపు పొందిన అన్ని రాజకీయ పార్టీల స్థానిక శాఖలకు, సంబంధిత ప్రజా సభ, అసెంబ్లీ నియోజకవర్గాల సిట్టింగ్ సభ్యులకు లేదా ప్రజా సభ లేదా శాసన సభ నిలిచిపోయిన మాజీ సభ్యులకు అందజేయాలి. ఆ తర్వాత జిల్లా

ఎన్నికల అధికారి పార్టీ ప్రతినిధులను, శాసనసభ్యులను సమావేశానికి పిలిపించి ముసాయిదా జాబితా, అందుకు సంబంధించి వచ్చిన సూచనలపై చర్చించాలి. ఈ సమావేశంలో చర్చల్లో పాల్గొనాలనుకునే అభ్యర్థిని కూడా అనుమతించాలని, క్లాజ్ 2.8.7 ప్రకారం జిల్లా ఎన్నికల అధికారి సూచనల మేరకు నిర్ణయం తీసుకోవాలని, అవసరమైన చోట ముసాయిదా జాబితాను సవరించాలని, పోలింగ్ కేంద్రాల జాబితాను ఖరారు చేయాలని పేర్కొంది. అనుబంధం 4, 5లో సూచించిన ఫారాల్లోని ధ్రువీకరణ పత్రాలతో పాటు రాష్ట్ర ఎన్నికల అధికారి ద్వారా కమిషన్ కు పంపాలి. క్లాజ్ 2.9 పోలింగ్ కేంద్రాల తుది ప్రచురణకు సంబంధించింది మరియు తుది ప్రచురణకు నిర్దేశించిన విధానం ఈ క్రింది విధంగా ఉంది:

*2.9.1 ఒక అసెంబ్లీ నియోజకవర్గానికి జిల్లా ఎన్నికల అధికారి తాను అందించిన పోలింగ్ కేంద్రాల జాబితాను ఎన్నికల సంఘం ముందస్తు అనుమతితో, దాని కాపీని సిఇఒ వెబ్ సైట్ లో పరిశీలనకు అందుబాటులో ఉంచడం ద్వారా మరియు అనుబంధం 6 లో ఇచ్చిన ఫారంలో నోటీసును తన కార్యాలయంలో మరియు ఆ నియోజకవర్గం యొక్క ఈఆర్ వో కార్యాలయంలో ప్రదర్శించడం ద్వారా ప్రచురించాలి. డీఈవో, సాధ్యమైనంత వరకు , జాబితా యొక్క సంబంధిత భాగాల కాపీని, నోటీసుతో పాటుగా కళాశాల / జిల్లా మేజిస్ట్రేట్ / సబ్డివిజనల్ మేజిస్ట్రేట్ /*రెవెన్యూ డివిజనల్ ఆఫీసర్ / న్యాయమూర్తులు మరియు మున్సిఫ్ కోర్టులు / కార్యాలయాల్లో *తనిఖీ* కోసం అందుబాటులో *ఉంచాలి. ప్రాంత్ అధికారి/ తహసీల్దార్ / అమిల్దార్ / డిప్యూటీ తహసీల్దార్ / సబ్ రిజిస్ట్రార్ / పోలీస్ స్టేషన్లు / మౌజాదార్లు లేదా Sarpanch.es లేదా యూనియన్ / పంచాయితీ చార్స్ / యూనియన్ బోర్డులు / జిల్లా బోర్డు / మునిసిపల్ కమిటీ / నోటిఫైడ్ ఏరియా కమిటీ,* మరియు *అటువంటి ఇతర ప్రదేశాలలో మరియు అవసరమైన మరియు తగినవిగా భావించే ఇతర పద్ధతుల్లో. అలా ప్రచురిస్తే ఆ నియోజకవర్గానికి సంబంధించిన పోలింగ్ కేంద్రాల జాబితా ఉంటుంది. 2.9.2 జిల్లా 'ఎన్నికల అధికారి ముద్రణ లేదా క్లరికల్ తప్పులు ఏవైనా ఉంటే వాటిని మాత్రమే సరిదిద్దగలరు. 2.9.3 ప్రజాసభకు, శాసనసభకు ఒకేసారి ఎన్నికలు జరిగినప్పుడు తన కార్యాలయంలో తప్ప రెండోసారి జాబితాను ప్రచురించడం పార్లమెంటరీ నియోజకవర్గ రిటర్నింగ్ అధికారికి లాభదాయకం కాదు . అయితే, ప్రజాసభకు ఒకే ఎన్నిక విషయంలో ఐ.ఎల్.ఇ అలా చేయాలి. 2.9.4 అనుబంధం 3లోని 4, 5, 8,* 9 *మరియు 10* కాలమ్ *లలోని ఎంట్రీలు మరియు దిగువన ఉన్న ఎంట్రీలు మొత్తం ఓటర్ల సంఖ్య, మొత్తం పోలింగ్ స్టేషన్ల సంఖ్య మరియు ప్రతి పోలింగ్ స్టేషన్ కు సగటు ఓటర్ల సంఖ్యకు సంబంధించిన జాబితా, జాబితా తుది ప్రచురణకు ముందు*

తొలగించాలి. 2.9.5 ఒక అసెంబ్లీ నియోజకవర్గానికి సంబంధించిన పోలింగ్ కేంద్రాల జాబితాను ఆ నియోజకవర్గానికి సంబంధించిన ఓటర్ల జాబితాను ప్రచురించే భాష లేదా భాషలలో ప్రచురించాలి. ఓటర్ల జాబితా సవరణ ఫలితంగా పోలింగ్ కేంద్రాల్లో ఓటర్ల సంఖ్యలో వ్యత్యాసం కారణంగా జరిగే ప్రతి మార్పును సమాచారం కోసం కమిషన్ కు నివేదించాలి. కొత్త భవనాలు లేదా స్థలాలకు మారడం వల్ల తలెత్తే పోలింగ్ కేంద్రాల స్థానంలో మార్పులు తప్పనిసరి కావచ్చు.భవన యజమానులు మొదట ప్రతిపాదించిన అభ్యర్థి లేదా అటువంటి అభ్యర్థి లేదా రాజకీయ పార్టీ పట్ల బలమైన సానుభూతి కలిగి ఉండటం లేదా భవనాలు ప్రకృతి వైపరీత్యాలకు గురికావడం వల్ల కావచ్చు. ఈ మార్పులన్నింటినీ ఆమోదం కోసం కమిషన్ కు నివేదించాలి. జాబితాలు ఆమోదం పొందిన తరువాత, పోలింగ్ కేంద్రాలను ఒక గ్రామం నుండి మరొక గ్రామానికి లేదా ఒక ప్రాంతం నుండి మరొక ప్రదేశానికి మార్చాలని రాజకీయ పార్టీలు మరియు వ్యక్తుల నుండి వచ్చే అభ్యర్థనలను పరిగణనలోకి తీసుకోవాలి, అతి అసాధారణ సందర్భాల్లో మాత్రమే.ప్రతిపాదిత మార్పు కోసం ప్రజా సౌలభ్యాన్ని పరిగణనలోకి తీసుకుంటారు. జిల్లా ఎన్నికల అధికారి/రిటర్నింగ్ అధికారులు సంతృప్తి చెందితే ఇతర రాజకీయ పార్టీలను, పోటీ చేసే అభ్యర్థులను సంప్రదించి, ఆ తర్వాతే ఈ విషయంలో కమిషన్ కు సిఫార్సులు చేయాలి. జిల్లా ఎన్నికల అధికారి ఎట్టిపరిస్థితుల్లోనూ ఎన్నికల సంఘం ఆమోదించిన పోలింగ్ కేంద్రాల స్థలంలో ముందస్తు అనుమతి లేకుండా ఎలాంటి మార్పులు చేయకూడదు, ఎందుకంటే ఏదైనా మార్పు అంతిమంగా ఎన్నిక చెల్లదని ప్రకటించడానికి దారితీస్తుంది. మార్పులు అనివార్యమైతే, మార్పులు చేయవలసి వచ్చినప్పుడు, అటువంటి మార్పులను ముందస్తు ఎన్నికల కమిషన్లకు తెలియజేయాలి.అందువల్ల మార్పులను అధికారికంగా ప్రచారం చేయాలి మరియు పోటీ చేసే అభ్యర్థులు మరియు రాజకీయ పార్టీలు మొదలైనవాటిని లిఖితపూర్వకంగా తెలియజేయాలి. (క్లాజు ప్రకారం) 2.10). భారత ఎన్నికల సంఘం సూచించిన ప్రక్రియ దృష్ట్యా, రిటర్నింగ్ అధికారి హ్యాండ్ బుక్, ఫిబ్రవరి 2019, డాక్యుమెంట్ 23 - ఎడిషన్ -1, విపత్కర పరిస్థితుల్లో మాత్రమే జిల్లా ఎన్నికల అధికారి రాజకీయ పార్టీలతో సంప్రదింపులు జరిపి సంతృప్తి చెందితే పోలింగ్ కేంద్రాల మార్పునకు చర్యలు తీసుకోవచ్చు, అలాంటి మార్పు కోసం ఎన్నికల సంఘానికి సిఫారసు చేయవచ్చు. పోలింగ్ కేంద్రాల తరలింపు విషయంలో జిల్లా ఎన్నికల అధికారి ఏకపక్ష నిర్ణయాలు తీసుకోవడానికి వీల్లేదు. ఒకవేళ అనివార్యంగా పోలింగ్ కేంద్రాన్ని మార్చినా ఎన్నికల సంఘం అనుమతి తప్ప జిల్లా ఎన్నికల అధికారులు చర్యలు తీసుకోరు. పైన పేర్కొన్న మార్గదర్శకాల దృష్ట్యా పిటిషనర్ వాదనలను పరిగణనలోకి తీసుకోవడం

సముచితం. పిటిషనర్లు వ్యక్తం చేసిన మొదటి ఇబ్బంది ఏమిటంటే, వార్డు నెం.2 సున్నితమైన ప్రాంతం, ఓటర్లు వార్డు నెం.2 గుండా వెళ్లి ఓటు వేయడం కష్టం. అయితే అంగన్ వాడీ కేంద్రాల్లో అందుబాటులో ఉన్న వసతి సరిపోదని, నిర్దేశిత కనీస విస్తీర్ణం 20 చదరపు మీటర్లకు తగ్గకుండా ఉండాలని, కనీసం ఒక పోలింగ్ కేంద్రాన్ని గుర్తించేందుకు కేంద్ర ఎన్నికల సంఘం జారీ చేసిన మార్గదర్శకాలకు అనుగుణంగా తగిన వసతి లేకపోవడంతో 116, 117 వార్డులను వార్డు నెం.3కు మార్చడం సాధ్యం కాదు. అయితే ప్రతివాదుల తరఫు న్యాయవాది వాదనలు వినిపిస్తూ అంగన్ వాడీ కేంద్రాల్లో ఎన్నికల కమిషన్ నిర్దేశించిన పరిమితులకు మించి రెండు గదులు ఉన్నాయని వాదించారు.ఈవెస్ వార్డ్ నెం.20000 ముంపు ప్రాంతాలకు సంబంధించి క్లాజ్ 2.4, బలహీన వర్గాల ఓటర్లను భయభ్రాంతులకు గురిచేసే క్లాజ్ 2.5 ప్రకారం ఎన్నికల సంఘం చర్యలు తీసుకోవాల్సి ఉంటుంది. జిల్లా ఎన్నికల అధికారి అవసరమైన చర్యలు తీసుకున్నప్పుడు పోలింగ్ కేంద్రం నంబర్ల తరలింపునకు ఆదేశాలు జారీ చేయడం సరికాదన్నారు.వార్డు నెం.1 నుంచి వార్డు నెం.3 వరకు 116, 117. ఎండ వేడిమి కారణంగా ఓటర్లు, మహిళా ఓటర్లు కిలోమీటరు దూరం ప్రయాణించి ఓటు హక్కు వినియోగించుకోలేని పరిస్థితి నెలకొంది. కేంద్ర ఎన్నికల సంఘం నిబంధనల ప్రకారం పోలింగ్ కేంద్రం రెండు కిలోమీటర్లకు మించి ఉండకూడదు. కానీ, పోలింగ్ కేంద్రం నెంబర్ల మధ్య దూరం..11686117 మరియు వార్డు నెం.300 లోని నివాస ప్రాంతం.అందువల్ల.. ఒక కిలోమీటరు దూరం దిశానిర్దేశం చేయడానికి ప్రాతిపదిక కాదు.

చివరికి తుది ఓటర్ల జాబితా, సెక్షన్ 25 కింద జారీ చేసిన నోటిఫికేషన్ ప్రకారం పోలింగ్ కేంద్రాల విషయంలో గందరగోళం నెలకొందని వాదిస్తున్నారు.మా ముందు ఉంచిన ఓటర్ల జాబితాలో కొంత వ్యత్యాసం కనిపిస్తోంది. అయితే, ఈ కోర్టు ముందు ఉంచిన ఓటర్ల జాబితా తుది ఓటర్ల జాబితా నోటిఫికేషన్ లేదా ప్రాథమిక ఓటర్ల జాబితా నోటిఫికేషన్ కాదా అనేది తెలియదు. ఏవైనా పొరపాట్లు జరిగితే 1, 2 ప్రతివాదులు ఓటర్ల జాబితా, పోలింగ్ కేంద్రాల్లోని తప్పులను వెంటనే సరిదిద్దాలని ఎన్నికల సంఘం ఆదేశాలు జారీ చేసింది. అయితే 116, 117వ వార్డు నుంచి పోలింగ్ కేంద్రాన్ని మార్చడానికి ఎలాంటి కారణం లేకపోలేదు. పోలింగ్ కేంద్రాల ఏర్పాటుకు అనువైన వసతి లేని వార్డు నెం.3కు.. పోలింగ్ కేంద్రాల్లో ఉద్యోగులుగా ఉండే 7 మందికి తక్కువ కాకుండా అవకాశం కల్పించాలని, అలాగే శాసనసభ, పార్లమెంటు పదవులకు పోటీ చేసే వివిధ రాజకీయ పార్టీల ఎన్నికల ఏజెంట్లు, అటెండర్లు వంటి సిబ్బందికి మద్దతు ఇవ్వాలని ప్రతివాదుల తరఫు న్యాయవాది కోర్టు దృష్టికి తీసుకొచ్చారు. విద్యుత్తు ప్రధాన అవసరం. అయితే అంగన్ వాడీ కేంద్రానికి

విద్యుత్ కనెక్షన్ లేదని, అలాంటప్పుడు ఈవీఎంలు, వీవీప్యాట్ లు అమర్చడం ద్వారా అంగన్ వాడీ కేంద్రాల్లో పోలింగ్ కేంద్రాన్ని ఏర్పాటు చేయడం అసాధ్యమని చెబుతున్నారు. పై సమస్యలతో పాటు, కొన్ని శాశ్వత సమస్యలు ఉన్నాయి, అవి మౌళిక సదుపాయాలు లేకపోవడం.

తాగునీరు, మరుగుదొడ్లు, ర్యాంపులు మొదలైనవి. అందువల్ల అంగన్ వాడీ కేంద్రాలు పోలింగ్ కేంద్రాల సంఖ్యకు సరిపోవని ఎన్నికల సంఘం నిర్ణయం తీసుకుంది. కోసిగి గ్రామంలోని వార్డు నెం.3 వద్ద 116 & 117 మరియు అటువంటి ఉత్తర్వులను భారత రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 226 కింద అధికారాన్ని ఉపయోగించేటప్పుడు ఈ కోర్టు జోక్యం చేసుకోజాలదు, ఎందుకంటే ఈ కోర్టు యొక్క అధికార పరిధి వార్డు నెంబరు 116 & 117 వద్ద పోలింగ్ స్టేషన్ నంబర్లు 116 & 117 ను గుర్తించడానికి నిర్ణయం తీసుకోవడంలో అనుసరించిన ప్రక్రియ యొక్క సరైనదాన్ని పరిశీలించడానికి పరిమితం చేయబడింది. కోసిగి గ్రామం మరియు అధికారులు తీసుకున్న నిర్ణయం కాదు. ఆర్టికల్ 226 ప్రకారం న్యాయసమీక్ష అధికారం నిర్ణయాధికారానికి వ్యతిరేకం కాదు, నిర్ణయ ప్రక్రియకు సంబంధించినది. న్యాయసమీక్ష అనేది ఒక నిర్ణయం నుండి తీసుకోబడదు, కానీ నిర్ణయం తీసుకునే విధానాన్ని సమీక్షించడం. అందువల్ల కోర్టు నిర్ణయం తీసుకునే ప్రక్రియ యొక్క కరెక్ట్ నెస్ పై మాత్రమే తీర్పు ఇస్తుంది తప్ప నిర్ణయం యొక్క కరెక్ట్ నెస్ పై కాదు. 'నిర్ణయం తీసుకునే ప్రక్రియలో' కోర్టు, ట్రిబ్యునల్ లేదా అథారిటీ సాక్ష్యాధారాలను విస్మరించి, తద్వారా సంబంధిత చట్టంలోని నిబంధనలను తప్పుగా అర్థం చేసుకున్నా, భారత రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 226, 227 ప్రకారం హైకోర్టు న్యాయసమీక్షకు రాజ్యాంగబద్ధమైన అధికారాన్ని ఉపయోగించి తప్పులను సరిదిద్దవచ్చు. (విడే. హెచ్.బి. గాంధీ వర్సెస్ గోపీనాథ్ అండ్ సన్స్ 6 అండ్ స్టైల్ (డ్రెస్ ల్యాండ్) వర్సెస్ కేంద్రపాలిత ప్రాంతం, చండీగఢ్ 7°). బనగానపల్లె రిటర్నింగ్ అధికారి చల్లా రామకృష్ణారెడ్డి వర్సెస్ రిటర్నింగ్ అధికారి బనగానపల్లె తదితర ప్రాంతాల్లో పోలింగ్ కేంద్రాల మార్పుకు సంబంధించి ఉమ్మడి ఆంధ్రప్రదేశ్ హైకోర్టు డివిజన్ 13వ డివిజన్ కు ముందు విచారణకు వచ్చిన డివిజన్ బెంచ్ .. 'కోయిల్ కుంట్ల అసెంబ్లీలోని పోలింగ్ స్టేషన్ నంబర్ 37, 39, 40ల తరలింపునకు సంబంధించి ఈ కేసులో లేవనెత్తిన వాదన ఇది.గతంలో గ్రామచావడి, పంచాయితీ సత్రం (తూర్పు విభాగం), పంచాయితీ సత్రం (పశ్చిమ విభాగం)లలో మూడు పోలింగ్ కేంద్రాలు ఉండగా, ఇప్పుడు వాటిని వరుసగా 3, 8 బి తరగతి, రూమ్ నెం.5, 7, రూం నెం.5, రూం నెం.5 ఎనిమిదో తరగతికి మార్చారు. పోలింగ్ కేంద్రాల స్థానానికి సంబంధించిన ప్రశ్న పూర్తిగా వాస్తవానికి సంబంధించిన ప్రశ్న అని, ఇది ఎన్నికలను నిర్వహించే అధికారుల ప్రత్యేక పరిధిలోకి వస్తుందని, ఈ అంశాలను తేల్చాల్సిన బాధ్యత ఈ కోర్టుకు

లేదని, వాస్తవానికి ఈ అంశాలు న్యాయబద్ధమైనవి కావని, ముఖ్యంగా భారత రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 226 కింద దాఖలైన పిటిషన్ లో పేర్కొన్నారు. 9 ఎం లో ప్రకటించిన చట్టం దృష్ట్యా ఉమ్మడి ఆంధ్రప్రదేశ్ హైకోర్టు డివిజన్ బెంచ్ ఇచ్చిన తీర్పు ఈ కోర్టుకు కట్టుబడి ఉంటుంది. సుబ్బారాయుడు వర్సెస్ ది స్టేట్ 9. పై తీర్పులో పేర్కొన్న చట్టం దృష్ట్యా, రిట్ పిటిషన్ నిర్వహించదగినది కాదని మేము అభిప్రాయపడుతున్నాము.

అందువల్ల, కోర్టు తన అధికార పరిధిని నిర్ణయం తీసుకునే ప్రక్రియను పరిశీలించడానికి పరిమితం చేయాలి మరియు నిర్ణయం యొక్క చట్టబద్ధతకు కాదు, ఎందుకంటే ఆర్టికల్ 226 ప్రకారం న్యాయ సమీక్ష అధికారాన్ని ఉపయోగించేటప్పుడు ఈ కోర్టు అధికార దుర్వినియోగానికి వ్యతిరేకంగా కూర్చోకూడదు. ఈ సూత్రాన్ని ఈ సూత్రానికి వర్తింపచేస్తే, ప్రతివాదులకు విద్వాంసుడైన న్యాయవాది వాదనను అంగీకరించడం కష్టమవుతుంది 86 2. ఏవైనా పొరపాట్లు,పొరపాట్లు జరిగితే వెంటనేఓటర్ల జాబితా తుది జాబితా లేదా నోటిఫికేషన్ జారీ చేయడం ద్వారా సవరణకు చర్యలు తీసుకునే అధికారం ప్రతివాదులకు ఉంటుంది.

పైన చర్చించిన దృష్ట్యా, ఈ పిటిషనర్లకు ఉపశమనం కలిగించడానికి మాకు ఎటువంటి ఆధారం కనిపించడం లేదు . ఫలితంగా పిటిషన్ కొట్టివేయాల్సి ఉంటుంది .ఫలితంగా రిట్ పిటిషన్ కొట్టివేయబడుతుంది. ఖర్చులు లేవు.

పర్యవసానంగా.. ఇతర దరఖాస్తులు తిరస్కరణకు గురవుతాయి.

ఏఐఆర్ 1955 ఏపీ 87

ఎస్.డి/- ఐ.నాగ లక్ష్మి అసిస్టెంట్ రిజిస్ట్రార్

ట్రూ కాపీ//

సెక్షన్ ఆఫీసర్

గౌరవ తాత్కాలిక ప్రధాన న్యాయమూర్తి శ్రీ సి.ప్రవీణ్ కుమార్ గారికి ఒక న్యాయమైన కాపీ

(ఆయన ప్రభువు దయగల పరిశీలన కొరకు)

గౌరవనీయులైన శ్రీ జస్టిస్ ఎం.సత్యనారాయణ మూర్తి గారికి ఒక న్యాయమైన కాపీ

(ఆయన ప్రభువు దయగల పరిశీలన కొరకు)

కు

1. చీఫ్ ఎలక్టోరల్ ఆఫీసర్, ఎలక్షన్ కమిషన్, రూమ్ నెం.192, గ్రౌండ్

ఫ్లోర్, బిల్డింగ్ నెం.5, ఏపీ సెక్రటేరియట్, వెలగపూడి, అమరావతి. 522238

2. జిల్లా ఎన్నికల అధికారి/ జిల్లా కలెక్టర్, కర్నూలు జిల్లా.

3.తహసీల్దార్, కోసిగి మండలం, కర్నూలు జిల్లా

4.9ఎల్.ఆర్. కాపీలు

5. కేంద్ర న్యాయశాఖ, న్యాయ, కంపెనీ వ్యవహారాల మంత్రిత్వ శాఖకు చెందిన అండర్ సెక్రటరీ,

న్యూఢిల్లీ..

6. కార్యదర్శి, ఆంధ్రప్రదేశ్ న్యాయవాదుల సంఘం గ్రంథాలయం, హైకోర్టు

భవనాలు, అమరావతి.

7. రెవెన్యూ జీపీకి ద్విచక్రవాహనాలు, ఆంధ్రప్రదేశ్ హైకోర్టు

8. ఒక సీసీ టుఎస్ఆర్ఐ. కాసా జగన్మోహన్ రెడ్డి, అడ్వకేట్ (ఓపీయూసీ)

9. ఒక సీసీ నుంచి ఎస్ఆర్ఐ వరకు. అవినాష్ దేశాయ్, అడ్వకేట్ (ఓపీయూసీ)

10.రెండు సి.డి కాపీలు.

హైకోర్టు

తేదీ: 04/04/2019

ఆర్డర్

WP. నెం.3905 ఆఫ్ 2019

ఎలాంటి ఖర్చులు లేకుండా రిట్ పిటిషన్ ను కొట్టివేయటమైనది.